

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
RADOSŁAW KRÓL

Olsztyn, dnia 23 grudnia 2024 r.

PS-I.431.2.6.2024

Szanowny Pan
Jarosław Matłach
Starosta Szczycieński
ul. Henryka Sienkiewicza 1
12-100 Szczycno

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Szczycnie, ul. Henryka Sienkiewicza 1, 12-00 Szczycno, REGON 510750893, NIP 745-15-96-932 oraz w jednostce realizującej zadanie, tj. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczycnie (dalej PCPR), REGON 510828490, NIP 745-160-13-72.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

- Starosta Szczycieński Pan Jarosław Matłach wybrany na to stanowisko uchwałą nr I/4/2018 Rady Powiatu w Szczycnie z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Starosty Szczycieńskiego oraz ponownie wybrany uchwałą nr I/4/2024 Rady Powiatu w Szczycnie z dnia 7 maja 2024 r.
- Wicestarosta Powiatu Szczycieńskiego Pan Jerzy Krzysztof Szczepanek wybrany na to stanowisko uchwałą nr I/5/2018 Rady Powiatu w Szczycnie z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Wicestarosty.
- Wicestarosta Powiatu Szczycieńskiego Pan Karol Piotr Furczak wybrany na to stanowisko uchwałą nr I/5/2024 Rady Powiatu w Szczycnie z dnia 7 maja 2024 r. w sprawie wyboru Wicestarosty.
- Skarbnik Powiatu Pani Agnieszka Gałązka – powołana na to stanowisko uchwałą nr IV/22/2011 Rady Powiatu w Szczycnie z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie powołania Skarbnika Powiatu od dnia 1 marca 2011 r.
- Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczycnie Pani Marta Ziółek – zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 31 grudnia 2007 r. na stanowisku pracownik socjalny, następnie, na podstawie uchwały nr 69/XV/2022 Zarządu Powiatu w Szczycnie z dnia 18 sierpnia 2022 r. zatrudniona na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczycnie od dnia 29 sierpnia 2022 r. na czas nieokreślony.

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielała Pani Marta Ziółek - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie.

[Dowód: akta kontroli str. 6-8]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Oddziału Budżetu, planowania i analiz Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- 1) Pani Anna Cybulska – starszy inspektor wojewódzki, nr legitymacji służbowej 88/2023, wydanej wz. Dyrektora Generalnego przez Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, (upoważnienie do kontroli nr WK-I.0030.422.2024 z dnia 26 września 2024 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego).
- 2) Pan Rafał Zujko – starszy inspektor wojewódzki, nr legitymacji służbowej 55/2024, wydanej wz. Dyrektora Generalnego przez Dyrektora Wydziału Obsługi Urzędu Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniący funkcję członka zespołu kontrolnego, (upoważnienie do kontroli nr WK-I.0030.421.2024 z dnia 26 września 2024 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego).

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

Termin kontroli: od 8 do 10 października 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Starostwa Powiatowego w Szczytnie pod pozycją nr 2 w roku 2024 oraz w książce kontroli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie pod pozycją nr 1 w roku 2024.

Przedmiot i zakres kontroli:

- wykorzystanie i rozliczenie środków finansowych otrzymanych na realizację zadania określonego w umowie nr PS-I.946.37.35.2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego w związku z Programem „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190), art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530), art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 296 ze zm.), w związku z § 6 umowy nr PS-I.946.37.35.2023 z 23 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o Funduszu Solidarnościowym, Minister Rodziny i Polityki Społecznej opracował resortowy program pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

W związku z ww. Programem, 23 października 2022 r. został ogłoszony nabór wniosków na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, skierowany do gmin i powiatów.

W ramach ogłoszonego naboru, 8 listopada 2022 roku Powiat złożył wniosek na środki finansowe z Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 – forma I (pobyt dzienny). Wniosek spełnił

wszystkie wymogi formalne i merytoryczne i 25 listopada 2022 r., został przekazany przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej do dalszego procedowania. 13 grudnia 2022 roku Minister Rodziny i Polityki Społecznej zaakceptował wniosek Powiatu. Niemniej jednak, z uwagi na przekroczenie dostępnego budżetu na bazie zapisów Programu, przyznane kwoty w stosunku do pierwotnie zaproponowanych zostały pomniejszone.

W związku z powyższym, 28 grudnia 2022 r. Powiat złożył aktualizację wniosku na środki z Funduszu Solidarnościowego wraz z oświadczeniem o przyjęciu środków w ramach Programu.

Na podstawie art. 13 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, 23 lutego 2023 r., zawarto umowę nr PS-I.946.37.35.2023 pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Powiatem Szczycieńskim w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

Zgodnie z umową, dla Powiatu Szczycieńskiego przyznano środki z Funduszu Solidarnościowego w łącznej wysokości 123 379,20 zł, z tego:

- na realizację zadania – 120 960 zł,
- na koszty związane z obsługą programu – 2 419,20 zł.

Powyższe środki miały zostać przeznaczone na realizację 3 024 godzin usług opieki wytchnieniowej dla 18 osób niepełnosprawnych w ramach opieki dziennej.

Na podstawie ustaleń kontroli, realizację zadania w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 przez Powiat Szczycieński ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Pozytywnie oceniono:

- 1) Posiadanie ważnego/zgodnego z założeniami Programu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności przez uczestnika Programu;
- 2) Limit dni usług opieki wytchnieniowej finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego;
- 3) Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji finansowo - księgowej środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego;
- 4) Wyodrębnienie przez jednostkę rachunku bankowego, służącego do obsługi środków Funduszu Solidarnościowego;
- 5) Opis dokumentów księgowych;
- 6) Wykorzystanie środków zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie i wniosku oraz ponoszenie wydatków jedynie na koszty kwalifikowane.
- 7) Wykorzystanie środków finansowych w trakcie obowiązywania umowy.

Stwierdzono nieprawidłowość polegającą na pobraniu środków w nadmiernej wysokości (160 zł), co jednocześnie skutkowało złożeniem błędnego sprawozdania z realizacji zadania.

Ustalenia ogólne

Zadanie było realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie na podstawie uchwały nr 88/XXIII/2022 Zarządu Powiatu w Szczytnie w sprawie upoważnienia Pani Marty Ziółek – Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie do składania oświadczeń

woli w imieniu Powiatu Szczycieńskiego dotyczących realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Zgodnie ze złożonym wnioskiem, jednostka planowała objąć wsparciem 18 uczestników. Nabór wniosków ustalono od 13 do 23 marca 2023r. W tym terminie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczycinie wpłynęło 15 kart zgłoszeniowych spełniających kryteria programu. W związku z tym, że zostały 3 wolne miejsca rekrutacja nie została zakończona. Ze względu na powyższe rozpoczęto poszukiwania uczestników programu. Pracownik socjalny nawiązywał kontakt telefoniczny z opiekunami osób niepełnosprawnych z terenu powiatu szczycieńskiego, w celu zaoferowania im złożenia wniosku o przyznanie usług opieki wytchnieniowej. W dniach od 28 do 29 marca 2023 r. wpłynęły 3 karty zgłoszeniowe spełniające kryteria programu, jednakże w dniu 29 maja 2023 r. jeden z wniosków (kart zgłoszeniowych) został wycofany przez wnioskodawcę. 22 czerwca 2023 r. wpłynęła kolejna karta zgłoszeniowa spełniająca kryteria programu. Ze względu na powyższe, rekrutacja do programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 została zakończona w czerwcu 2023 r.

Uczestnicy programu zostali poinformowani telefonicznie oraz pisemnie o zakwalifikowaniu do programu oraz o ilości przyznanych godzin.

Program realizowany był w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

[Dowód: akta kontroli str. 9]

Ustalenia szczegółowe

W trakcie prowadzonych czynności, kontrolujący dokonali analizy merytorycznej i finansowej dokumentów dotyczących realizowanego zadania.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 10 osób niepełnosprawnych, którym realizowano usługi opieki wytchnieniowej. W przypadku dokumentacji finansowej kontrolą objęto wydatki poniesione w okresie trzech miesięcy, w losowo wybranych miesiącach, tj. w maju, wrześniu i grudniu 2023 r.

Spośród 18 uczestników Programu, skontrolowano dokumentację 10 osób niepełnosprawnych oraz osób świadczących im usługi (karty zgłoszenia do Programu, orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności, karty rozliczenia usług opieki wytchnieniowej oraz kwalifikacje osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej) w celu zweryfikowania zgodności z założeniami Programu: kwalifikacji osób niepełnosprawnych objętych usługami, kwalifikacji osób świadczących usługi oraz przyznanych i zrealizowanych godzin świadczenia usług.

Wszystkie skontrolowane osoby niepełnosprawne, tj.:

- 6 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 4 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności;

objęte usługami opieki wytchnieniowej posiadały ważne, zgodne z obowiązującymi przepisami oraz wymogami Programu, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Usługi opieki wytchnieniowej dla skontrolowanych 10 osób niepełnosprawnych świadczyło sześciu opiekunów. Wszyscy spełniali warunki określone w Programie, tj. posiadali 6-miesięczne udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy/opieki osobom niepełnosprawnym lub/oraz posiadali dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie zapewniającym realizację usług opieki wytchnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej.

W wyniku analizy kart zgłoszenia do Programu oraz kart realizacji usług ustalono, że zarówno przyznany (1 763 godzin), jak i faktycznie zrealizowany (1 676 godzin) przez jednostkę limit godzin usług w ramach opieki wytchnieniowej dla poszczególnych osób niepełnosprawnych, jest zgodny z wytycznymi Programu.

Liczba przyznaczonych godzin usług opieki wytchnieniowej na 1 osobę nie przekroczyła limitu określonego w Programie i kształtowała się odpowiednio: 8 osób po 168 godzin, 1 osoba 209 godzin oraz 1 osoba 210 godzin.

Szczegółowa analiza przedstawionej kontrolującym dokumentacji wykazała, że w jednym przypadku doszło do błędnego rozliczenia karty usług opieki wytchnieniowej. W karcie z 30 listopada 2023 r. wskazano 42 godziny zrealizowanych usług, mimo, że faktyczna liczba wynikająca z rozliczenia godzin wyniosła 38.

Wobec powyższego, łączna liczba przyznaczonych godzin świadczenia usług opieki dla skontrolowanych 10 osób niepełnosprawnych objętych usługami wyniosła 1 763, z których zrealizowano faktycznie 1.676 godzin, a nie jak wynika z rozliczenia przedstawionego przez jednostkę 1 680 godzin.

[Dowód: akta kontroli str. 10-22; 54-55]

W wyniku analizy merytorycznej i finansowej dokumentów dotyczących realizowanego zadania ustalono, że jednostka prowadziła wyodrębnioną dokumentację księgowo-finansową i ewidencję księgową zadania publicznego, tj. zgodnie z zapisami przedmiotowej umowy (§ 4 pkt 1) i zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Zasady ewidencji i rozliczania środków na realizację programu wprowadzono Zarządzeniem nr 14/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie : wprowadzenia zasad ewidencji księgowej dotyczących realizacji Programu pn. „ Opieka wytchnieniowa - edycja 2023” w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego.

Wyodrębnioną ewidencję księgową środków pozabudżetowych prowadzono w ramach ksiąg rachunkowych pomocniczych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie. Listy płac obliczane były z zastosowaniem programu kadrowo-płacowego SOJST PUMA (umowa nr 22/0572/JU. Z dnia 7 grudnia 2022 r.) z wyodrębnieniem realizowanych zadań poprzez wprowadzenie rozszerzenia analityki o kod księgowy i realizując je pozabudżetowo. Do obowiązującego planu kont ujętych w polityce rachunkowości jednostki wprowadzono rozszerzenie o liczbę 12 – do ewidencji operacji gospodarczych związanych tylko z realizacją Programu.

[Dowód: akta kontroli str. 23-24]

Kontrolowana jednostka w okresie objętym kontrolą posiadała wydzielony rachunek bankowy dla środków Funduszu Solidarnościowego o numerze 66 8838 0005 2001 0000 1212 0012 z którego dokonywane były wydatki Funduszu Solidarnościowego, otrzymane zgodnie z zawartą z Wojewodą umową na realizację Programu. Rachunek bankowy prowadzony był przez Bank Spółdzielczy w Szczycie.

Dokumenty księgowe, które zostały okazane w trakcie czynności kontrolnych, zostały opisane w sposób umożliwiający identyfikację poniesionych kosztów i zawierały:

- 1) sprawdzenie pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym;
- 2) źródło finansowania;
- 3) oznaczenie kont księgowych danego wydatku;
- 4) zatwierdzenie do zapłaty;
- 5) numer księgowy jaki został oznaczony w księgach;
- 6) podpis osób upoważnionych.

Jednostka przedstawiła zestawienie poniesionych wydatków na realizację zadania z Funduszu Solidarnościowego z całego okresu realizacji, tj. od maja do grudnia 2023 r.

Przyznane środki z Funduszu Solidarnościowego w łącznej wysokości 123 379,20 zł (w tym: na realizację zadania – 120.960 zł oraz na koszty związane z obsługą programu – 2 419,20 zł) wydatkowano w całości.

Powyższe wydatki są zgodne z wyodrębnioną ewidencją księgową oraz wydrukami z rachunku bankowego.

Zgodnie z warunkami określonymi w Programie oraz § 2 ust. 4 umowy zawartej pomiędzy wojewodą, a powiatem, wydatkami kwalifikowanymi są koszty faktycznie poniesione w okresie realizacji zadania od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 r.

Z przedstawionych w trakcie czynności kontrolnych dokumentów księgowych wynika, że wydatki ponoszone były w okresie obowiązywania umowy, tj. w okresie od 9 maja do 22 grudnia 2023 r. (ostatnia płatność).

[Dowód: akta kontroli str. 25-46]

Kontroli szczegółowej poddano wydatki poniesione w trzech losowo wybranych miesiącach, tj. maju, czerwcu i grudniu. Skontrolowane wydatki w wysokości 29 240 zł, zostały poniesione wyłącznie na koszty kwalifikowane określone w programie, tj. na:

- wynagrodzenia osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej,
- składki ZUS w wysokości,
- podatek VAT do Urzędu Skarbowego.

Powyższe wydatki zweryfikowano w oparciu o dokumenty księgowe, wyodrębnioną ewidencję księgową, a także wydruki z rachunków bankowych.

[Dowód: akta kontroli str. 47]

W złożonym sprawozdaniu z realizacji zadania wykazano, że:

- całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 123 379,20 zł, w tym:
 - na realizację zadania – 120 960 zł,
 - na koszty obsługi Programu – 2 419,20 zł,

- wsparciem objęto 10 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 8 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- wykonano łącznie 3 024 godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego (zgodnie ze złożonym wnioskiem),
- dokonano zwrotu odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym w wysokości 228,77 zł na konto Urzędu Wojewódzkiego.

Po dokonaniu analizy dokumentów księgowych oraz kart realizacji usług ustalono, że sprawozdanie z realizacji zadania zostało sporządzone niepoprawnie. Stwierdzono nieprawidłowość polegającą na błędnym rozliczeniu karty usług opieki wytchnieniowej dla jednego uczestnika programu w listopadzie 2023 r., gdzie wykazany w sprawozdaniu koszt zadania został zawyżony o 160 zł (tj. 4 godziny x 40 zł koszt jednej godziny).

W ramach Programu wykonano zatem 3 020 godzin a całkowity faktyczny koszt realizacji zadania wyniósł 123 219,20 zł, w tym:

- na realizację zadania – 120 800 zł,
- na koszty obsługi Programu – 2 419,20 zł.

Wykazane przez jednostkę w sprawozdaniu z realizacji zadania oraz faktycznie poniesione koszty związane z wynagrodzeniami osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej za wykonaną usługę, wynikające z dokumentacji księgowej wyniosły 120 800 zł.

Różnica pomiędzy kosztami poniesionymi a należnymi wynosi 160 zł.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzono nieprawidłowość w zakresie błędnie sporządzonego sprawozdania, skutkującego tym samym pobraniem środków Funduszu Solidarnościowego w nadmiernej wysokości.

Różnica pomiędzy kosztami poniesionymi a należnymi w kwocie 160 zł, stanowi środki pobrane w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych na zasadach określonych w art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r., o finansach publicznych.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Panią Martę Ziótek Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (osoba odpowiedzialna) przyczyną powstania nieprawidłowości było omyłkowe wpisanie zawyżonej liczby godzin w karcie rozliczenia usług wytchnieniowych.

Powyższe skutkowało pobraniem przez Powiat Szczycieński dotacji w kwocie 160 zł w nadmiernej wysokości oraz wykazaniem w sprawozdaniu z realizacji zadania danych dotyczących faktycznie zrealizowanej liczby godzin usług opieki wytchnieniowej i całkowitego kosztu realizacji zadania niezgodnych ze stanem faktycznym.

[Dowód: akta kontroli str. 10-22; 48-56]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny, w związku z realizacją Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego, wnoszę o:

- dokonanie zwrotu w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności pobrania środków w nadmiernej wysokości w kwocie **160 zł**, na rachunek Wojewody wskazany w umowie nr PS-I.946.37.35.2023, wraz z należnymi odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Za datę stwierdzenia ww. okoliczności należy przyjąć datę otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku niedokonania zwrotu środków w ww. terminie, na podstawie przepisów art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji w sprawie zwrotu ww. kwoty.

Proszę Pana o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni, od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Radosław Król